

A középiskolából az emberfia legtöbbször úgy jön ki, hogy egy villanykörtét sem tud becsavarni – ez is régi mondás, s ha szó szerint nem is takarja az igazságot, az valahol mélyen mégis ott van. Irodalomból, matematikából, más tantárgyakból vizsgázik a nebuló, lobogtatja az érettségi oklevelet, utána meg...

Na, itt álljunk meg. Mert a tavalyi év nyarán [újfent bebizonyosodott](#) , hogy országos szinten a végzős diákok több mint fele **még erre sem volt képes** , tehát ha egyebet esetleg tud is lobogtatni, a diplomát mégsem. Hibáztathatjuk a rendszert, a diákot, a szülőt, a körülményeket, a lényeg egy marad: egyesek már az érettségi megszerzésére sem képesek.

□

Aztán lógnak a levegőben,

élősködnek a szülőkön, elvannak a reménnyel, hogy lesz majd valahogy. Arról álmodoznak (és a szüleik is), hogy irodában dolgoznak majd, szolgálati kocsi, telefon, satöbbi és, hogy majd jó

lesz.

Újabban vannak olyan egyetemek, ahová érettségi nélkül, ígérettel is felvesznek, csak fizess, hogy a létszám, a fejkvóta meglegyen, hogy az intézménynek ne kelljen bezárnia a kapuit. Hogy tudjon **futószalagon termelni leendő diplomás munkanélkülieket**, akiknek 22-23 éves korukban néhanapján eszükbe jut, hogy talán ki kellene menni külföldre, mert itthon, ugye...

Vagy maradjunk itthon, de nem mindegy, hogy milyen áron. Trendi gondolkodásmód ez. A lényege: ne kelljen sokat dolgozni (mármint mit is?), de jó sok pénzt lehessen keresni. Mert azt látják, hogy ikszipszilon érettségi és egyetem nélkül is sokra vitte, anélkül, hogy két gyufaszálat keresztbe tett volna.

Miközben talán sem ők, sem a szülők nem tudják magukról, illetve róluk, hogy **némelyik gyerek nagyszerű kézügyességgel rendelkezik.**

Kiváló tévészerelő, karosszériás, fodrász, cukrász, asztalos vagy más szaki lehetne belőle, aki húsz évesen olyan szinten úzná a szakmát, ha kitanulta volna, hogy mindenki csodájára járna, csak hát az már nem divat. Mert

nem lehet meggazdagodni belőle,

csak tisztességesen élni, s mostanában az sem kóser, ha valaki „csak” tisztességesen, becsületesen, két keze munkájából tart el egy családot. Az ugye, nem menő, nem trendi manapság. **Iroda kell, poszt kell**, s lehetőleg olyan, amin sok pénz folyik át.

Régen képeztek szakembereket – jól vagy rosszul (a kommunizmusra bizony az is jellemző volt, hogy futószalagon képezték a pancsereket, akik csak naplopásra és létszámduzzasztásra voltak jók a gyárban), de aki akart, az megtanult egy olyan szakmát tizenévesen, amiből meggazdagodni nem, de megélni tudott.

Félreértés ne essék, visszagondolni is rossz az 1989 előtti munkamorálra és egyáltalán az egész rendszerre, de aki lelkiismeretesen és odaadással megtanult valamit, annak „van valami a kezében”.

S érdekes módon Nyugat-Európában igenis becsülete van a villanyszerelőnek, a péknek, a mészárosnak és más, hasonló szakembereknek. Nálunk lassan ott tartunk, hogy **a fizikai munkának egyáltalán nincs az.**

Pedig örök közhely, hogy valakinek kenyeret kell sütnie és nem mindegy, hogy az milyen kenyér lesz.

Vannak példaképek?

Akadnak. Én ismerek aranykezű cipészt, leleményes tévé- és bicikliszerelőt, olyant, aki jobba teszi az üzletben megvásárolt vízcsapot. Az a baj, hogy ezek az emberek rég elrúgták a negyedik, sőt ötödik ikszet is. **Hol vannak azok, akik a helyükbe lépnek?**

Húsz év múlva ki fog cipőt talpalni (mert addig remélhetőleg például a cipők tartóssága és a javíthatósága ismét divatba jön, s elfelejtjük a tonnaszámba behordott bővlit) s ki fog olyan kenyeret sütni, amit megfelelő tárolás mellett harmad-negyednap is előveszel? Lesznek egyáltalán ilyen szakik, akiket a hozzáértésük, a tudásuk miatt majd tisztelni és becsülni lehet? Visszahozzák a szakmájuk becsületét? A munka becsületét?

Ha lesznek is, egyelőre **tátong egy úr**. Ebben az ūrben pedig sok-sok olyan fiatal leledzik, akik nem tudják, hogy mihez kezdenek magukkal. Akik kisstílűen bűnözőket, nagymenőket, szájhősöket, politikusokat vagy éppen spekulánsokat utánoznak több-kevesebb sikerrel. Akik azt sem tudják, hogy milyen egy jó cipő, vagy milyen az íze és az állaga egy igazi kenyérnek, illetve a benzingőztől az orruk sem működik, szuszognak a lépcsőn. Konzumidióták.

Talán el kell mennie a világnak még jobban ilyen irányba azért, hogy újra divatba jöjjenek az ezmesterek, az aranykezűek. A jó szakik.